

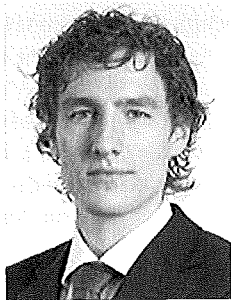
UITGEVERIJ Paris

TvS&R Oktober 2011, nr. 3

Tijdschrift voor **SPORT & RECHT**

- 81 Oratie: Wat is sportrecht? Een herijking van begripsinhoud en terminologie
Prof. dr. R.C.R. Siekmann
- 88 De opleidingsvergoedingen in de sport tegenover het beginsel van het vrije verkeer van de werknemers
Prof. dr. M. Colucci en Mr. J. Goyvaerts
- 96 Is Nederland een belastingparadijs voor buitenlandse sporters? Een overzicht van de 30%-regeling
Mr. P. Asjes
- 100 FIFA Transfer Matching System wel effectief?
Mr. R. Simons
- 103 Column: Transfertermijnen
Mr. dr. M. Olfers
- 105 Jurisprudentie

FIFA Transfer Matching System wel effectief?

Sinds 1 oktober 2010 dient elke internationale transfer van een minderjarige voetballer ter goedkeuring te worden voorgelegd aan een derde partij, een hiervoor speciaal opgericht FIFA Sub Committee, alvorens de transfer doorgang kan vinden.¹ Dit systeem is in het leven geroepen ter bescherming van minderjarige voetballers. Het wordt clubs hierdoor moeilijker gemaakt de FIFA-regeling ten aanzien van minderjarigen te omzeilen. Het is echter maar de vraag of hiermee de meest kwetsbare groep minderjarige voetballers wel daadwerkelijk wordt beschermd.

De bescherming van minderjarige voetballers staat al geruime tijd op de voetbalagenda. Na het *Bosman*-arrest in 1995 zijn de FIFA en de Europese Commissie onderhandelingen gestart om het toenmalige transfersysteem te herzien. In 2001 werd een akkoord bereikt. Partijen kwamen overeen dat het nationale en Europese recht van toepassing is op voetbal, maar dat gelet op het speciale karakter van voetbal hierop uitzonderingen gemaakt kunnen worden. Dit laatste stelde FIFA in staat om – onder meer – ten aanzien van minderjarige voetballers specifieke regelgeving op te stellen. Regelgeving die in essentie een inbreuk op het Europese recht vormt.

FIFA-regelgeving

Het genoemde akkoord leidde in 2001 tot wijziging van de FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players (hierna: FIFA RSTP), welke de basis heeft gevormd voor huidig art. 19 FIFA RSTP. Dit artikel bepaalt dat internationale transfers alleen zijn toegelaten indien de speler ouder is dan achttien jaar. Op deze regel is een drietal uitzonderingen geformuleerd:

- De ouders van de speler verhuizen naar het land waarin de nieuwe club is gevestigd om redenen die niet aan het voetbal zijn gerelateerd.
- De transfer vindt plaats binnen de Europese Unie of de Europese Economische Ruimte en de speler is tussen de zestien en achttien jaar oud.
- De woonplaats van de speler en de club bevinden zich op minder dan vijftig kilometer van de grens en de afstand tussen beide bedraagt maximaal honderd kilometer.

Met name de eerste uitzondering is veelvuldig misbruikt. Aan de ouders van de speler werd veelal een fictieve baan aangeboden om een reeds overeengekomen transfer van een minderjarige speler te legitimeren. Leidende uitspraak in dit verband is die in de zaak *Cadiz C.F. & Caballero v. FIFA en Asociacion Paraguaya de Futbol*.² In deze zaak had de Paraguayaanse speler Caballero, destijds zestien jaar oud, een contract getekend bij Cadiz C.F. te Spanje. Een week later tekende de moeder van Caballero een arbeidsovereenkomst bij een restaurant in Spanje. De Paraguayaanse voetbalbond weigerde echter een *International Transfer Certificate* (hierna: ITC) af te geven, omdat niet was voldaan aan eerdergenoemde uitzondering. Het was namelijk niet de speler die zijn moeder had gevolgd 'om redenen die niet aan het voetbal zijn gerelateerd', maar juist de moeder die de speler naar Spanje had gevolgd. De Paraguayaanse voetbalbond wordt in het gelijk gesteld en de transfer vindt geen doorgang.

Hoewel de Paraguayaanse voetbalbond de FIFA-regelgeving strikt toepaste, gold dit niet voor vele andere nationale voetbalbonden. Eind 2008 besloot de FIFA daarom haar regelgeving ten aanzien van minderjarigen (nogmaals) te herzien, hetgeen leidde tot de introductie van het FIFA Transfer Matching System.

Transfer Matching System

Art. 19 lid 4 FIFA RSTP stelt dat elke internationale transfer van een minderjarige voetballer (en elke registratie van een speler die niet eerder bij een club gere-

* Mr. R. Simons is werkzaam als advocaat bij DVDW Advocaten te Rotterdam.

1. Een minderjarige voetballer is volgens de FIFA-regelgeving een speler jonger dan achttien jaar.

2. CAS 2005/A/955, *Cadiz C.F., SAD v. FIFA en Asociacion Paraguaya de Futbol* en CAS 2005/A/956, *Carlos Javier Acuna Caballero v. FIFA en Asociacion Paraguaya de Futbol*.

gistreerd is geweest en evenmin onderdaan is van het land waar de speler geregistreerd wenst te worden) geacordeerd dient te worden door een subcommittee. Deze (schriftelijke) procedure vindt plaats via het Transfer Matching System (hierna: TMS).³ Dit is een onlinedatabase waar nationale voetbalbonden – afhankelijk van de uitzondering waarop de verkrijgende voetbalbond zich wil beroepen – een verplicht aantal documenten dienen te uploaden. Deze documenten kunnen variëren van identiteits- en geboortebewijzen tot arbeidscontracten van de voetballer en zijn ouder(s).⁴ Vervolgens kan de nationale voetbalbond van waaruit de speler vertrekt haar zienswijze indienen. Indien de Sub Committee aan de hand van deze gegevens oordeelt dat de transfer legitiem is, geeft zij een elektronisch ITC af en kan de transfer afgerond worden.

Wordt geen ITC afgegeven, dan hebben partijen tien dagen om de gronden van de afwijzing op te vragen. Laten partijen dit na, dan wordt de beslissing definitief en bindend. Na ontvangst van de gemotiveerde (afwijzende) beslissing kunnen partijen hoger beroep instellen bij het Court of Arbitration for Sport (hierna: CAS).

Ook voor overige internationale transfers dient overigens gebruikgemaakt te worden van het TMS. Hier zijn het echter de clubs die verantwoordelijk zijn voor het uploaden van de verplichte documenten.⁵ Het TMS beoordeelt vervolgens – geheel geautomatiseerd – of deze door beide clubs ingediende documenten en gegevens ‘matchen’, waarna een elektronisch ITC afgegeven kan worden. Er vindt derhalve geen inhoudelijke beoordeling door een derde partij plaats.

De invoering van het TMS en de Sub Committee is een grote stap voorwaarts in de bescherming van minderjarige voetballers. Het wordt clubs immers bemoeilijkt om de FIFA-regelgeving te omzeilen. Toch valt een grote belangrijke groep minderjarige voetballers niet onder het bereik van het TMS.

Internationale stageperiodes

In 2009 publiceerde de Europese Commissie een rapport naar aanleiding van het onderzoek dat zij deed naar (de rol van) spelersmakelaars in de Europese Unie.⁶ Hierin werd duidelijk dat met name minderjarige voetballers uit derdewereldlanden slachtoffer zijn van malafide spelersmakelaars. Het rapport beschrijft op welke wijze deze minderjarigen door spelersmakelaars worden ‘verhandeld’. Nadat de minderjarige voetballer door de spelersmakelaar wordt geworven, wordt de speler naar Europa *gebracht*. Op basis van een toeristenvisum arriveert de speler in Europa en wordt hij vervolgens door verschillende clubs *getest*. Indien aan de speler geen contract wordt aangeboden – en de makelaar dus geen

commissie ontvangt – verdwijnt de spelersmakelaar en wordt de speler in een vreemd land, vaak de taal niet machtig en zonder geld, aan zijn lot overgelaten.

Het TMS, noch overige FIFA-regelgeving, voorziet in enige bescherming van deze groep minderjarigen. Stageperiodes van spelers bij clubs vallen namelijk niet onder het toepassingsbereik van het TMS. Het TMS is immers pas van toepassing op het moment dat de club de speler een contract wenst aan te bieden. Er dient dan ofwel een internationale transfer plaats te vinden, ofwel de speler dient voor de eerste keer te worden geregistreerd door de nationale voetbalbond in kwestie. Indien de speler geen contract wordt aangeboden, is hiervan echter geen sprake.

De Europese Commissie concludeert in haar rapport dat ‘sports federations are not adequately equipped to combat and punish offences against public order’, maar dat de introductie van het TMS een stap in de goede richting is. Voorts oordeelt de Europese Commissie dat er ook voor de lidstaten een belangrijke rol is weggelegd bij de bescherming van minderjarige voetballers: ‘states must play a complementary role by supervising the measures implemented by national federations and imposing criminal penalties for offences against public order.’

Dit laatste sluit overigens ook aan bij art. 165 lid 2 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), waarin de lidstaten zich onder meer verbinden om ‘de fysieke en morele integriteit van sportlieden, met name jonge sporters, te beschermen’.

Conclusie

Met de introductie van het TMS heeft de FIFA een belangrijke stap gezet in de bescherming van minderjarige voetballers. Een grote kwetsbare groep minderjarigen geniet echter geen bescherming onder het TMS. Dit zijn minderjarigen uit voornamelijk derdewereldlanden die door malafide spelersmakelaars worden geworven en vervolgens door middel van stages – veelal tevergeefs – een contract dienen af te dwingen bij een club. In de bescherming van deze groep wordt niet door enige FIFA-regelgeving voorzien.

Bij clubs zouden bijvoorbeeld meer verantwoordelijkheden neergelegd kunnen worden ten aanzien van de nazorg van de speler indien de speler geen contract wordt aangeboden. Deze nazorg kan erop zien dat de club zorg draagt voor een vlucht naar het land van herkomst van de speler, dan wel dat de club erop toeziet dat de speler bij een andere club wordt ondergebracht voor een stage, op welke club vervolgens dezelfde verantwoordelijkheden rusten. Dit zou eveneens via een onlinesysteem kunnen worden geregisseerd.

3. Zie Annex 2 van de FIFA RSTP.

4. Zie voor de gehele lijst Annex 2, art. 5 lid 2 FIFA RSTP.

5. Zie Annex 3 van de FIFA RSTP.

6. Europese Commissie, *KEA-CDES-EOSE: Study on Sports Agents in the European Union*, november 2009.

Meer verantwoordelijkheden voor clubs zou ertoe kunnen leiden dat clubs minder snel geneigd zullen zijn om voor hen onbekende spelers op proef te nemen. Hierdoor wordt de rol van de spelersmakelaar beperkt en wordt tegelijkertijd de markt voor malafide spelersmakelaars verkleind, hetgeen uiteindelijk een positief effect kan hebben op de bescherming van minderjarigen.

Duidelijk is echter dat de FIFA de *bescherming van minderjarigen* niet alleen kan oplossen. Vele partijen spelen hierbij een rol: de speler, de club, de spelersmakelaar, de nationale voetbalbond, de nationale overheden en de internationale voetbalorganisaties. Een hechte samenwerking tussen alle partijen is daarom vereist. Zij zullen zich allemaal moeten committeren om dit probleem aan te pakken.